

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: A felperes:	6.Kf.700.275/2025/4. felperes1 (felperes címe)
A felperes képviselője: Az alperes: Az alperes képviselője: A per tárgya: A fellebbezést benyújtó fél:	felperes képviselőjew (felperesi képviselő címe.; eljár: kamarai jogtanácsos név1) alperes (alperes címe) alperesi jogi előadóogi előadó túlszolgálatl és költségtérítéssel kapcsolatos közszolgálati jogvita alperes, 12. sorszám alatt
A fellebbezéssel támadott határozat:	Fővárosi Törvényszék 34.K.704.130/2024/10. számú ítélete

Í T É L E T

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 90.000 (kilencvenezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A hivatásos állományú felperes 2021. augusztus 1. napjától 2024. július 31. napjáig tartó időszakban (a továbbiakban: peresített időszak) tiszthelyettesként járőrvezető beosztásban dolgozott az alperes Különleges Szolgálatok Igazgatósága Bevetési Főosztály III. Lovas és Kutyás Szolgálati Osztály Kutyás Alosztály állományában, 2023. október 1. napjától megbízás alapján 2024. szeptember 30. napjáig járőrparancsnoki feladatokat is ellátott.; szolgálati feladatait a kábítószerkereső kutyavezető munkakör ellátására vonatkozó, a 29022/73463/2021. ált. számú munkaköri leírás-kiegészítés alapján végezte; két szolgálati kutyáját címl szám alatti otthonában tartotta, minden szolgálat kezdetén saját gépjárművel onnan indultak és a szolgálat végével oda érkeztek; amit kollegái és felettesei is tudtak. A kutyák ételmezését az alperes által biztosított ellátmányból fedezte, a szolgálati kutyák otthontartására vonatkozóan a munkaköri leírása nem tartalmazott rendelkezést; azonban a munkáltató azt a felperes kérelmére írásban évente engedélyezte.

[2] A felperesnek a kutyával teljesítendő szolgálati napokon - a beosztás szerinti szolgálatteljesítési időt meghaladóan - a kutya szállításával töltött ideje legalább 2×60 perc, összesen 120 perc volt. Az alperes a kutya/kutyák szállításával kapcsolatos időt - az előkészítő és befejező tevékenységet - szolgálatteljesítési időként nem vette figyelembe, a felperes részére illetményt és a saját gépjárművel szállításra költségtérítést nem fizetett. A szolgálati kutyák etetésére, ápolására fordítandó szolgálati időkedvezményt a munkafolyamatba beépítve, majd 2023. március 15-től 2024. július 31. napjáig a heti szinten tartó képzések keretében biztosította a szolgálati helyen.

[3] A felperes a 2024. augusztus 24-én előterjesztett szolgálati panaszában sérelmezte, hogy a kutya szállításával felmerült, a szolgálat megkezdése előtt és a szolgálat befejezése után a lakóhely és a szolgálati hely közötti időt nem számították be a szolgálati idő tartamába, így túlszolgálatra keletkezett; továbbá a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (a továbbiakban: NAV) norma szerinti üzemanyag költsége és kopásnormájának megtérítése a lakóhely és a szolgálatteljesítési hely között 2×70 km-re nem került teljes egészében kifizetésre, melyek megtérítését 2021. augusztus 1-jétől 2024. július 31-ig 3 évre kérte. Ezen felül a szolgálati kutya etetésére, ápolására fordítandó szolgálati időkedvezmény ellentételezésének a megfizetését a 2021. augusztus 1. napjától 2023. március 14. napjáig tartó időszakra a Rendőrség Kutyás Szolgálati Szabályzatáról szóló 36/2020. (XII. 23.) ORFK utasítás (a továbbiakban: Kutyás Szabályzat) 112. pontja alapján szolgálatonként 1 óra, míg 2023. március 15. napjától 2024. július 31. napjáig a Kutyás szabályzat 33/A. pontja szerinti 4 óra/hét figyelembevételével kérte.

[4] A szolgálati panaszt az alperes parancsnoka 29022/47594-4/2024.ált. számú határozatával megalapozatlanság miatt elutasította a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 102.§ (1) bekezdésére, 103.§ (1)-(2) bekezdésére, a Kutyás Szabályzat 112. pontjára, 2023.március 15-től annak 33/A. pontjára alapítottnan. Indokolása szerint a panaszos a beosztásához kapcsolódó szolgálati feladatait szolgálati kutyával teljesítette, azonban a munkaköri leírásában a szolgálati kutya otthontartása kötelemként nem lett meghatározva. A kutyákkal történő foglalkozásra 2023. március 15. előtt az elvárt és megkövetelt gyakorlat szerint a szolgálatteljesítési helyen a munkafolyamatba építve a szolgálatteljesítés előtt és befejezése után fél-fél órában, később pedig a heti szinten tartó

képzés keretében kapott lehetőséget, ezen felül munkaidőkedvezmény nem jár. A kutya szállítására nem kapott szolgálati járművet, ezért a szolgálatteljesítés nem kezdődhetett meg korábban, mint ahogy a felperes beérkezett a szolgálatteljesítési helyre és nem fejeződhetett be később, mint ahogy onnan elindult. A költségtérítéssel kapcsolatban rögzítette, hogy a kutya szállítása nem szolgálati feladat, azalatt rendőri intézkedést nem hajtott végre, ezért költségtérítés sem járhat a felperes részére. A Kutyás Alosztályon összességében a munkaidőbe építetten több időt fordítanak a kutya gondozására, ellátására, mint heti négy óra. A felperes által hivatkozott Kf.VII.39.521/2020/4. számú kúriai döntést eltérő tényállása miatt nem vehette figyelembe, ugyanis a hivatkozott esetben azon ügy felperesének munkaköri kötelezettsége volt a szolgálati kutyának a lakóhelyével azonos helyen való tartása, illetve a kutyával teljesítendő szolgálati napokon a szolgálati helyre való beszállítása és hazaszállítása, amihez szolgálati gépjárművet is kapott. A felperesnek ezzel szemben nem volt ilyen munkaköri köteleessége és nem kapott szolgálati járművet a kutya szállításához.

A kereset és védírat

[5] A felperes pontosított keresetében a peresített időszakban a lakóhelye és a szolgálatteljesítési helye (szolgálatteljesítési hely) között a szolgálati kutyák oda- és visszaszállítása (70 km, egyirányú útként 60 perc, oda-vissza 120 perc), valamint a gondozása, ellátása érdekében végrehajtott szolgálati feladattal kapcsolatos túlszolgálat ellentételezéseként 2.278.482 forintot; míg költségtérítés jogcímén 1.553.788 forintot és ezen összegek után 2023. február 1. napjától számított törvényes mértékű késedelmi kamatot, valamint perköltség megfizetését kérte. A szolgálati panaszban foglalt érvelését fenntartva hivatkozott arra, hogy a szolgálati kutya budapesti munkahelyre és onnan helységi otthonába szállítása 2 óra (120 perc) utazási időt vett igénybe, ami a szolgálatteljesítési időbe beszámít, ezért minden egyes utazással 2 óra túlszolgálati ideje keletkezett. A keresetének jogalapjaként hivatkozott a Hszt. 134. § (1) bekezdésére, valamint a hivatásos állomány tagjainak szolgálatteljesítési idejéről és a szolgálati időrendszerekről szóló 10/2015. (VII.6.) ORFK utasítás (a továbbiakban: 10/2015. ORFK utasítás) 2.b) pontjára, amely szerint a napi szolgálatteljesítési idő a szolgálatteljesítés napján munkavégzéssel töltött idő. Emellett azzal érvelt, hogy az általános munkajogi szabály szerint a munkavégzéshez szükséges előkészítő és befejező munkálatok, illetve a munkafolyamatok átadása-átvétele a napi munkaidő részét képezik. Előadta, hogy előkészítő vagy befejező tevékenységen minden olyan feladatot érteni kell, amit a munkavállaló munkaköréhez kapcsolódóan szokás szerint és rendszeresen külön utasítás nélkül is köteles elvégezni. Ezek közös jellemzője, hogy részét képezik a munkavállaló feladatainak, a munkakörhöz kapcsolódnak, rendszeresek és nem igényelnek külön elrendelést, utasítást. Hivatkozott továbbá a túlszolgálat Hszt. 134. §-ban, 139. § (1) bekezdésében és 350.§ (4) bekezdésében foglalt szabályozására.

[6] A szolgálati panaszában foglalt érvelését fenntartva kiemelte, hogy a szolgálati kutya szolgálatteljesítési helyre és otthonába szállítása, továbbá etetése, ápolása a szolgálatteljesítési időbe beszámít, ezért minden egyes utazással és a felsorolt egyéb tevékenység ellátásával túlszolgálati ideje keletkezett (Kutyás szabályzat 112. pont, a 2023. március 15. napjától 33/A. pont).

[7] Az útiköltségtérítés alapjaként a Hszt. 169. § (1) bekezdés b) pontját, a belügyi szervek jármű szabályzatáról szóló 22/2022. (XII. 16.) BM utasítás (a továbbiakban: 22/2022. BM utasítás) 65. §-át, a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 3. számú melléklet IV. pont 3. alpontját jelölte meg, amely szerint a hivatásos állomány tagja részére meg kell téríteni a szolgálati feladat ellátásával kapcsolatban indokoltan felmerült költséget. Tekintettel arra, hogy a szolgálati kutya tartása és munkába vitele, hazahozatala az alperesi érdek- és feladat körben, és a szolgálati kutya szállítása a saját tulajdonában lévő személygépkocsival történt, így ennek teljes költsége az alperest terheli. A költségei számításánál a NAV által meghatározott üzemanyagárakat és a gépjármű fogyasztási normáját, valamint a 70km távolságot vette figyelembe. Hivatkozott a Kúria Kf.VII.39.521/2020/4. és Kf.VII.39.748/2020/4. számú döntéseire, amelyben a kutyával szolgálatot teljesítők részére jogerősen megítélték a kutya szolgálati helyre történő szállítására és hazaszállítására fordított időt túlszolgálati időként. Hozzátette, hogy az alperes a szolgálati kutya elhelyezéséről nem döntött, ugyanakkor tudomással bírt arról és ezzel hallgatólagosan hozzájárult, majd írásban is engedélyezte, hogy otthonában tartsa a szolgálati kutyát ugyanúgy, ahogyan a kutyával szolgálatot teljesítő állomány legnagyobb része.

[8] Az alperes védirtában a kereset elutasítását kérte, annak jogalapját vitatva. Tévesnek tartotta a kutyaszállítás időtartamának szolgálatteljesítési időként (előkészítő-, illetve befejező tevékenységként) való értelmezhetőségét; álláspontja szerint az akkor lenne figyelembe vehető, ha a szolgálati kutya lakóhelyen történő tartását a munkaköri leírásban előzetesen rögzítették volna és a felperest a kutya otthoni tartására kifejezetten kötelezte volna. A felperes által hivatkozott kúriai döntés perbelitől eltérő tényállására mutatott rá: jelen esetben a felperes nem volt köteles a szolgálati kutyáit otthon tartani, ezt a munkaköri leírásában nem rögzítették és emiatt a részére szolgálati gépjármű biztosítása sem történt, így az ezzel kapcsolatos feladatellátásai nem tekinthetők szolgálati feladatnak. A felperes nem utasítás alapján járt el, amikor a kutyáját engedélyezés alapján otthon tartotta, a szolgálati kutyának a rendőrségi objektumban való tartása is biztosított volt; a szállítás során szolgálati feladatot nem hajtott végre. Az üzemanyag költségtérítés tekintetében hivatkozott arra, hogy a BM utasítás 2. § b) pontja és 65. §-a a saját tulajdonú jármű használatához szükséges két feltétel (engedély, költségvetési keret) hiányára. A szolgálati kutyák gondozására, ápolására és mozgatására a szolgálati időből több időt fordítanak a napi szolgálat megkezdése előtt és azután a munkafolyamatba építve, illetve később a szinten tartó képzés keretében; a 29000/20205/2023. ált. számú ORFK Hivatali átirat 2023. szeptember 28-án említette először a Kutyás Szabályzat 33/A. § szabályozását munkaidő átalányként, amit a kutyavezető az utazással, illetve otthonában tölthet.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[9] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 2.278.482 forintot túlszolgálat címén, 1.553.788 forintot költségtérítés címén, és ezen összegek után 2023. február 1. napjától számított törvényes mértékű késedelmi kamatot, valamint 193.613 forint perköltséget. Döntését a Hszt. 102. § (1) bekezdés a) pontjára, 103. §-ára, 134.§ (1) bekezdésére, 139.§ (1) bekezdésére, 140.§ (1) bekezdésére, 169.§ (1) bekezdés b) pontjára, (2)-(3) bekezdésére, 350.§ (4) bekezdésére, a 10/2015. ORFK utasítás 2.b) pontjára, valamint a Kutyás Szabályzat 2023. március 15-étől hatályos 33/A. pontjára,

93.pontjára, 95-96.pontokra, a 2023. március 14-éig hatályos 112. pontjára, 152. pontjára, a 2022. december 18-ig hatályos, a belügyi szervek gépjármű szabályzatáról szóló 20/2015. BM utasítás 63. §-ára, a 2022. december 19-től hatályos, a belügyi szervek jármű szabályzatáról szóló 22/2022. BM utasítás 65.§-ára, 37. § (1) bekezdés c) pontjára, a 2023. július 13-tól hatályos a jármű szabályzatról szóló 16/2023. ORFK utasítás 70. pontjára és 80/A. pontjára alapította. A döntése meghozatalakor a korlátozott precedensrendszer bevezetésére figyelemmel irányadónak tekintette a Kúria Kf.VII.39.521/2020/4. és a Kf.VII.39.748/2020/4. számú ítéleteiben foglaltakat, amely szerint a szolgálati kutya szolgálati helyre történő szállítása és onnan szolgálatteljesítést követően a tartási helyére való szállítása a munkakörhöz kapcsolódó előkészítő és befejező tevékenységnek minősül, ezért a hivatásos állományú kutyavezető szolgálatteljesítési idejébe beszámít. Abból indult ki, hogy amennyiben a szolgálati kutya nem a szolgálatteljesítési helyen, hanem a hivatásos állomány tagjának lakóhelyén van tartva, akkor azt minden szolgálat alkalmával a szolgálatteljesítési helyre kell juttatni, ami a kutyával szolgálatot teljesítő személy munkaköri kötelezettsége. A perbeli esetben nem annak tulajdonított jelentőséget, hogy a felperes az alperestől arra utasítást kapott-e, hogy a szolgálati kutyát a lakóhelyén tartsa és azt a tartási- és szolgálati helye között szállítsa, hanem annak, hogy a szolgálat ellátása a kutya jelenléte nélkül elképzelhetetlen, annak szállítása a felperes beosztása ellátásához tartozó lényeges körülmény, ennél fogva az arra fordított időt a szolgálatteljesítési idő tartamába be kell számítani. A Kutyás Szabályzat rendelkezései alapján és a felperes közvetlen előjárójának más hasonló ügyben, de jelen ügyre is irányadó tanúvallomásával tanú) megerősítve arra következtetett, hogy a kutya etetésére, ápolására, elhelyezési körletének a rendben tartására, gondozására, szolgálatra történő felkészítésére fordítandó időt a szolgálati idő terhére kell biztosítani. Ezen időtartamokban a kutyás szolgálatot ellátóknak egyéb feladatot nem kellett ellátni, részükre szolgálati időkedvezményt kell biztosítani, ami a keresettel érintett időszakban elmaradt. Miután a túlszolgálat ellenértéke iránti keresetet – a fentiek okán – a jogalapjában megalapozottnak találta, figyelemmel, hogy azt az alperes összecszerűségében nem vitatta, e jogcím tekintetében a kereset szerint marasztalta. Az útiköltségtérítés megfizetése iránti igényt arra hivatkozással tekintette megalapozottnak, hogy az előkészítő és befejező tevékenység szolgálatteljesítési időként értékelendő, következésképpen a szállításra szolgálati érdekből került sor, így az erre fordított munkavállalói költséget a munkáltatónak teljes egészében meg kell térítenie. Figyelemmel volt arra is, hogy az alperes – a megtett kilométer kivételével – a kereset összecszerűségét e körben sem vitatta, emiatt ezen jogcím tekintetében szintén marasztaló döntést hozott.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[10] Az alperes a fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását; másodlagosan hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, valamint a felperes másodfokú perköltségben való marasztalását kérte. A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 86. § (1) bekezdésének, 99. § (3) bekezdésének, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 279. § (1) bekezdésének, a Hszt. 102. §-103.§-ának, a 10/2015. ORFK utasítás 2. b) pontjának, valamint a Kutyás szabályzat 152. pontjának megsértésére és téves jogi értelmezésre hivatkozott. A Kp. 99. § (1) bekezdésére utalással a szolgálati idő előkészítő és befejező tevékenységre vonatkozó megállapításai kapcsán kifogásolta, hogy a törvényszék ítélete a Kúria által közzétett Mfv.II.10.084/2016/4.

számú döntéstől jogkérdésben eltér. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a szolgálati kutya ápolására, etetésére, gondozására fordítandó idő kérdésköre tekintetében a tényállást a döntéshozatalhoz szükséges és elégséges mértékben nem tárta fel; a keresetet nem merítette ki; az indokolási kötelezettségének sem tett eleget: a bizonyítékok közül egyeseket kiemelten, másokat teljes egészében figyelmen kívül hagyva értékelt. Vitatta az elsőfokú bíróság azon megállapításának helytállóságát, miszerint amennyiben a felperes beosztásának ellátása szolgálati kutyával történik, a kutya szállítása külön utasítás hiányában is munkaköri kötelezettségének tekinthető; az a beosztás ellátásához tartozó lényeges körülmény, a felperes számára tényleges munkát jelent, így annak időtartamát szolgálati időként (előkészítő és befejező tevékenységként) figyelembe kellene venni. Azzal érvelt, hogy az elsőfokú bíróság a Kúria Kf.VII.39.521/2020/4. és a Kf.VII.39.748/2020/4. számú döntéseit azok alapvető különbözősége, a releváns körülményben eltérő tényállásai okán a perbeli esetben nem tekinthette volna irányadónak; a hivatkozott ítéletekben az előkészítő és befejező tevékenység fogalma nem szerepel; az elsőfokú bíróság a Hszt. 103. §-a és az általános munkajogi szabályozás alapján vonta le azt a következtetést, hogy a hivatásos állomány tagjának munkavégzési kötelezettsége a munkaköréhez kapcsolódó előkészítő és befejező munkák elvégzésére is kiterjed. A Hszt. és a végrehajtására kiadott jogszabályok kógenssek, ahogyan azt a Kúria az Mfv.II.10.084/2016/4. számú ítélete [18] bekezdésében is rögzítette; azok kiterjesztő értelmezése tilos. A Hszt. kifejezetten kógens jellegére vonatkozó kúriai megállapítással ellentétes az a gyakorlat, ami a hivatásos jogviszonyra vonatkozó jogszabályok által nem szabályozott jogintézményeket – a foglalkoztatásra irányuló más jogviszonyokat szabályozó jogszabályok analógiájára – von a Hszt. szabályozási rendszerébe. A hivatásos szolgálatot teljesítők jogviszonyának sajátos (katonai) jellegéből adódóan a feladatellátás számos területen kívánja meg olyan körülmények kialakítását, amelyeket a jogalkotó kifejezetten (szándékosan) nem kívánt a szolgálatteljesítési idő részévé tenni. A Hszt. rendelkezései ezért nem tartalmazzak a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvényhez (a továbbiakban: Mt.) hasonló, az előkészítő- és befejező tevékenységre vonatkozó rendelkezéseket. Az elsőfokú bíróság az ítéletét a körben nem indokolta meg, hogy a felperes a rendelkezésre állási kötelezettségének a szolgálati kutya szállítása során valójában nem tett eleget; ugyanis álláspontja szerint a tényleges feladatellátás csak akkor kezdődhetett el, amikor a felperes a szolgálatteljesítési helyére megérkezett; azt megelőzően számára utasítást adni nem lehetett, így az utazással eltöltött idő szolgálatteljesítésnek semmiképpen nem minősül. A fenti álláspontot erősítik a munkaidő szervezés egyes szempontjairól szóló 2003/88/EK irányelv (a továbbiakban: Irányelv) 2. cikk 1. és 2. pontjaiban foglaltak is.

[11] A kutya etetésére, gondozására, ápolására szánt idő a munkafolyamatba beépítésre került: a szolgálatteljesítés kezdetén és végén volt lehetősége 30-30 perc időtartamban a kutyával foglalkozni; majd azt heti 4 óra összefüggő időtartamban a hetente szervezett képzések ideje alatt is kiadta, azalatt a szolgálatteljesítési helyen a felperesnek nem kellett a szolgálatteljesítésre készen állnia, az mentesítési időt jelentetett.

[12] A költségtérítés megítélése során a törvényszék nem vette figyelembe, hogy a felperes a szállítási idő alatt szolgálati feladatot nem hajtott végre. Hivatkozása szerint a felperes követelése a Hszt. 3-4. §-ában rögzített rendeltetésszerű joggyakorlás követelményébe és a joggal való visszaélés tilalmába is ütközik, továbbá sérti az együttműködési és tájékoztatási kötelezettség szabályait. Kifejtette, hogy a munkába járás költségeit a költségtérítéstől eltérően kell kezelni; az utazást, mint munkába járást és mint a szolgálati feladat ellátását el kell különíteni. Az első esetben a költségtérítés alapja a Hszt.

169. § (3) bekezdése és a munkába járással kapcsolatos utazási költségtérítésről szóló 39/2010. (II. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 39/2010. Korm. rendelet), a második esetben a Hszt. 169. § (1) bekezdés b) pontja. A rendelkezésre álló adatok alapján a felperes a saját gépjármű szolgálati célra történő használatára engedéllyel nem rendelkezett. A 22/2022. BM utasítás 2. § b) pontja szerint az utasítás tárgyi hatálya kiterjed a minisztérium és a belügyi szerv munkavállalóinak saját tulajdonú járművére a hivatali, szolgálati célú igénybevétel vonatkozásában. A 22/2022. BM utasítás 65. § (1) bekezdése kimondja, hogy a szolgálati feladatok ellátásához a munkáltatói jogkört gyakorló vagy az általa felhatalmazott vezető az általa meghatározott költségvetési keret erejéig, a munkáltató költségtérítése ellenében engedélyezheti a munkavállalónak a saját tulajdonú jármű használatát a 8. számú mellékletben foglaltak szerint. A 22/2022. BM utasítás tehát egyértelműen fogalmaz, amikor a saját tulajdonú jármű használatát szolgálati feladat teljesítéséhez köti, amelyhez további feltételként szabja az engedéllyel való rendelkezést.

[13] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségben való marasztalását kérte. Rámutatott, hogy kizárólag az a tényyszerűség bír relevanciával, miszerint adott munkavállaló (hivatásos állományban álló) a munkáltató által ismerten és elvártan végez-e olyan tevékenységet, ami a jogviszonyával összefüggően munkaidőnek (szolgálatteljesítési időnek) számít, illetve ami ellentételezésre jogosítja; mindezek kizárják a joggal való visszaélését is. Ezen feladatok tételes felsorolása egy munkajogi jogszabályban vagy akár egy normában egyébként sem lehetséges, így a munkaidő (szolgálatteljesítési) kögens felsorolásának hiányára vonatkozó hivatkozás alaptalan; az alperes alaptalanul hivatkozik így ennek Hszt.-beli hiányára, ez ugyanis alapvetően nem jogszabályból fakad (maximum egyértelműsíti már jelenleg az Mt.), hanem a végzett munka fogalmába tartozik bele annak előkészítő és befejező mozzanata is, és így válik a munkaidő részévé. A Hszt. 102.§-103.§-ai rendezik az állomány tagjának szolgálatteljesítési kötelezettségét; a kutyás szolgálatot ellátó személyek szolgálati feladata a szolgálati kutya rendelkezésre állítása, fizikai jelenlétének és felkészültségének biztosítása. Mindezek olyan szolgálati feladatok, amelyek a napi szolgálatteljesítési idő részét képezik, a 10/2015. ORFK utasítás 2. b) pont alapján ugyanis a napi szolgálatteljesítési idő a szolgálatteljesítés napján (napjain) munkavégzéssel (szolgálat teljesítésével) töltött idő. A szolgálati kutya tartásának körülményei, elhelyezésének vizsgálata, annak tényyszerűségének ismerete a munkáltató érdek- és feladatkörébe tartozik, így neki nem volt lehetősége önkényesen eldönteni, hogy a szolgálati kutya tartása milyen módon valósuljon meg; a perben bizonyításra került, hogy a kutya otthontartása engedélyezett és köztudomású volt. A kutya etetése, ápolása, a kennel tisztán tartása otthon kell, hogy megvalósuljon, így a napi munkafolyamatba építve az nem lehetséges. A költségtérítéssel összefüggésben előadta, hogy az elsőfokú ítélet e körben a Hszt. 169. § (1) bekezdés b) pontján alapul, így az alperes munkába járás költségeivel és annak szabályozásával kapcsolatos okfejtése irreleváns.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[14] A fellebbezés – az alábbiak szerint – nem alapos.

[15] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Kp. 108. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást a rendelkezésre álló peradatok alapján helyesen állapította meg, az abból levont jogi következtetése okszerű, érdemi döntése helytálló; azzal az ítéltábla egyetértett. A fellebbezésben foglaltakkal összefüggésben az alábbiakat emeli ki.

[16] Az alperes fellebbezésében eljárásjogi és anyagi jogi kifogásokat is megfogalmazott. Az ítéltábla elsőként az eljárásjogi érveket vizsgálta.

[17] Megállapította, hogy az alperes az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás hiányossága sérelmével összefüggésben jogszabálysértést nem jelölt meg. A Kp. 100. § (1)-(2) bekezdésében foglalt együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis, ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. A tartalmi elemek bármelyikének hiánya vagy fogyatékosága esetén ugyanis a másodfokú bíróság nem kerül abba a helyzetbe, hogy egzakt módon megismerhesse azt az okot vagy okokat, amelyek miatt a fél a jogerős határozatot jogszabálysértőnek tartja. Emellett a fellebbezési kérelem e tartalmi elemei meghatározzák a fellebbezési eljárás tartalmi és perjogi kereteit is [Kúria Kfv.VII.37.422/2020/8. – Bírósági Határozatok Gyűjteménye (a továbbiakban: BHGY) K-KJ-2020-404, Kfv.VII.37.651/2020/6. – BHGY K-KJ-2020-385]. A Kp. 99. § (1) bekezdése értelmében fellebbezést jogszabálysértésre, illetve a Kúriának a BHGY-ben közzétett határozatától (a továbbiakban: a Kúria közzétett határozata) jogkérdésben való eltérésre hivatkozással lehet előterjeszteni; jogszabálysértésre hivatkozás esetén a hivatkozásnak konkrétan kell lennie; a jogszabálysértés ténye mellett a megsértett jogszabályhelyet is meg kell jelölni. Az alperes fellebbezési érveléséből csak azon hivatkozásokat lehetett vizsgálni, amelyekhez – konkrét jogszabályhelyet megjelölve – jogszabálysértést is társított. A Kp. 100.§ (2) bekezdés b) pontja a fellebbezést megalapozó jogszabálysértést a jogszabályhely pontos megjelölésével éppen azért követeli meg, mert ez képezi később a Kp. 108. § (1) bekezdése alapján a másodfokú bíróság eljárásának korlátait, amit csak a hivatalból vizsgálendő kérdések törhetnek át. A másodfokú bíróság a tartalmilag körülírt, de konkrétan meg nem jelölt jogszabálysértés alapján vizsgálatot nem folytathat. Ennélfogva az alperesnek a tényállás hiányos, téves megállapításaira hivatkozása nem foghatott helyt.

[18] Az indokolási kötelezettség elmulasztása kapcsán azt kérte számon, hogy a felperes a szolgálati kutyával történő beutazás és hazautazás során a rendelkezésre állási kötelezettségének miként tudott eleget tenni. Ezzel összefüggésben az ítéltábla eljárási szabálysértést nem állapított meg, mivel a törvényszék kellő mértékben kifejtette a jogvita egyik lényegi pontját jelentő, a kutyák szállításával felmerült szolgálatteljesítési idővel kapcsolatos álláspontját. Mint ahogyan az Alkotmánybíróság rámutatott az indokolási kötelezettség része az Alaptörvény XXVIII. cikkében meghatározott tisztességes eljárás alkotmányos követelményének, amely a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon” {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]}. Az

alkotmánybírói gyakorlat szerint a bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik azonban a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem az indítványozók szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása {lásd például: 3107/2016. (V. 24.) AB végzés, Indokolás [38]; 30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89], 3343/2024. (IX.23.) AB határozat, Indokolás [28]}. Az indokolt bírói döntéshez való jog azt a kötelezettséget támasztja az eljáró bírósággal szemben, hogy az indokolás az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre terjedjen ki {3159/2018. (V. 16.) AB határozat, Indokolás [31], megerősítve 3196/2022. (IV. 29.) AB határozat, Indokolás [36]}.

[19] A másodfokú bíróság az alperes Kp. 86. § (1) bekezdésének megsértésére utaló fellebbezési érvelését szintén nem fogadta el, ugyanis a kereset elsőfokú bíróság általi kimerítésének hiánya kapcsán részletes tényelődást nem tett, e körben konkrét hivatkozása nem volt, így ezen érv megalapozottságának vizsgálata a másodfokú eljárás tárgyát ugyancsak nem képezhette.

[20] Az alperes fellebbezésében lényegében a törvényszék által alaposnak ítélt a szolgálati kutya szállítási idejének szolgálatteljesítési időként való elismerésére vonatkozó téves következtetést állította, e körben eljárási jogszabálysértésként a Pp. 279.§-t, anyagi jogszabálysértésként a Hszt. 102.§-103.§-ait jelölte meg; valamint a Kúria Mfv.II.10.084/2016/4. számú ítéletének [18] bekezdésétől jogkérdésben való eltérésre hivatkozott.

[21] A másodfokú bíróság a fellebbezés érdemi felülbírálata során az alperes által (az irányadó jogszabályhely megjelölésének elmulasztása miatt) eredményesen nem vitatott és az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást vette alapul. Megállapította, hogy a törvényszék a bizonyítást a szükséges terjedelemben lefolytatta, hatályon kívül helyezést indokoltá tévő lényeges eljárási szabálysértést nem követett el.

[22] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság által levont, a Hszt. 102. § (1) bekezdés a) pontját, 103. §-át és a 10/2015. ORFK utasítás 2. b) pontját érintő jogkövetkeztetésekkel egyetértett, továbbá a BHGY-ban a Kúria által közzétett K-KJ-2021-15.-Kf.VII.39.521/2020/4. számú, továbbá a Kf.VII.39.748/2020/4. számú ítéletétől sem kívánt eltérni. Elfogadta azon ítéleti érvelést, miszerint a felperes beosztása a munkaköri leírás, valamint a Kutyás Szabályzat 95.-96. pontjai alapján a szolgálati kutyával együttes feladatellátást feltételezett. Az alperes fellebbezésében tévesen állította, hogy a hivatkozott kúriai döntések és a perbeli tényállás releváns, lényegi kérdésekben eltérő. Az ügyazonosság mércéjét a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa munkálta ki. Az ítéltábla utal pl. a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsának Jpe.I.60.002/2021/7. sorszámú határozatára, mely az ügyazonosság kérdését részletesen elemezte. A Jogegységi Panasz Tanács a felhívott ügyben kiemelte, hogy nincs ügyazonosság: eltérő anyagi jogi háttérű, azonos anyagi jogi háttér mellett eltérő kérelmeket tartalmazó vagy azonos anyagi jogi háttér mellett eltérő tényállású közigazgatási ügyek és annak alapján indult közigazgatási jogviták között. Alappal

kérdőjelezhető meg az ügyszabályosság, továbbá: azonos anyagi jogi háttér mellett eltérő kereseti vagy eltérő felülvizsgálati érvelés esetén. (21. pont)

[23] Az alperes fellebbezési állításával ellentétben az ügyszabályosság mind a jogszabályi környezet [Hszt. 102-103.§-ai, 10/2015. ORFK utasítás 2. b) pont] fennállása, mind pedig a felperes beosztásának azonosságával kereseti érvelése miatt megállapítható volt. A Kúria a figyelembe vett, precedensképes döntéseiben a felperes szolgálati beosztására és munkakörére nézve állapította meg, hogy esetében a szolgálati kutya szolgálati helyre, majd onnan a lakóhelyre történő hazaszállítása a szolgálatteljesítés elengedhetetlen előfeltétele volt. E lényeges körülmény miatt a szállítás időtartama – a felperes beosztásához rendelt – a munkavégzéshez kapcsolódó előkészítő és befejező feladatnak minősül. A Kúria ezen döntéseiben kimondta, hogy a bíróság a munkaköri leírás helyes értelmezésével okszerűen jutott arra a megállapításra, hogy a felperes beosztásában a szolgálatteljesítés kutyával történik, ezért a kutyaszállítás elvégzése külön utasítás nélkül is a munkaköri kötelezettsége. Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság arra is, hogy a beosztási feladat szerint a kutyával való szolgálatteljesítésnek van jelentősége, nem pedig annak, hogy a felperesnek a munkaköri leírásában rögzítettek szerint kellett az otthonában tartania a kutyát, vagy annak, hogy rendeltek-e hozzá szolgálati gépjárművet. A másodfokú bíróság kiemeli továbbá, hogy a kutya tartására a rendőrségi elhelyezési körleten kívül a felperes lakóhelyéül szolgáló ingatlanban az alperesre kötelezően irányadó Kutya Szabályzat, mint közjogi szervezetszabályozó eszköz rendelkezései alapján került sor. Miután annak ellenkezőjét az alperes maga sem állította, a kutya elhelyezése biztonságos volt, az őrzés feltételeinek maradéktalanul megfelelt. A szolgálati kutya rendőrségi elhelyezési körleten kívüli tartásának engedélyezése megtörtént, annak ellenkezőjét az alperes az eljárás során úgyszintén nem igazolta; mint ahogyan azt sem, hogy annak bekövetkezésére kizárólag a felperes akaratából került sor.

[24] Az elsőfokú bíróság helyesen következtetett a munkakörhöz kapcsolódó előkészítő és befejező munka elvégzésére; a jogszabályok helyes alkalmazásával a perbeli tényállás alapján okszerű megállapítást tett arra vonatkozóan is, hogy amennyiben a szolgálatteljesítés kutyával történik, a kutyaszállítás időtartama nem úti idő, hanem szolgálatteljesítési időnek (előkészítő, illetve befejező tevékenység) minősül. A felperes tényleges szolgálati feladatellátása, így a szolgálatteljesítési ideje tehát akkor kezdődött, amikor a kutya szállítását megkezdte, illetve akkor fejeződött be, amikor annak szállítását befejezte, ami a perbeli esetben a felperes lakóhelye és a szolgálatteljesítés helye közötti szállítási időt jelentette. Mindez független attól, hogy a Hszt. szabályozása alapvetően kógens, mivel a bírói gyakorlat a szolgálatteljesítési idő mikénti értelmezését már több határozatában kifejtetten elvégezte.

[25] A másodfokú bíróság kiemeli, hogy a Kf.VII.39.748/2020/4. számú ítélet [27]-[28] bekezdései szerint „[a] jogvita elbírálása során nem lehet figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy a munkaidő fogalmát – a Hszt. hatálya alatt foglalkoztatottak tekintetében is – a munkaidő szervezés egyes szempontjairól szóló 2003/88/EK irányelv (Irányelv) 2. cikk 1. és 2. pontja határozza meg. Az Irányelv alkalmazásában munkaidő az az időtartam, amely alatt a munkavállaló dolgozik, a munkáltató rendelkezésére áll, tevékenységét vagy feladatát végzi a nemzeti jogszabályoknak és/vagy gyakorlatnak megfelelően, míg pihenőidő az az időtartam, amely nem minősül munkaidőnek. A „munkaidő” és a „pihenőidő” fogalmát nem szabad a

különböző tagállami szabályozások előírásainak megfelelően értelmezni, mivel ezek közösségi jogi fogalmak, amelyeket objektív jellemzők alapján kell meghatározni az Irányelv rendszerének és céljának figyelembevételével (Jaeger C-151/02., Dellas C-14/04.). Az EUB gyakorlata szerint, ha egy adott időszakra megállapítható, hogy az alatt a munkavállaló a munkáltatója rendelkezésére állt, vagy munkát végzett, azt munkaidőnek kell tekinteni (Simap C-303/98.; Jaeger C-151/02.; Pfeiffer C-397/01.; Dellas C-14/04.). Az EUB a Tyco ügyben hozott C-266/14. számú ítéletében kifejtette, hogy a lakóhely, valamint a munkáltató által kijelölt első és utolsó ügyfél közötti mindennapos utazással töltött idő is munkaidőnek minősül, ha a munkavállalók nem rendelkeznek állandó vagy szokásos munkavégzési hellyel. Ez alatt az idő alatt ugyanis a munkavállalónak olyan helyzetben kell lennie, amelyben jogilag köteles munkáltatója utasításait teljesíteni, és számára a tevékenységét gyakorolni, azaz a munkáltatója rendelkezésére áll, és nincs lehetősége arra, hogy szabadon rendelkezzen idejével, valamint a magánügyével foglalkozzon. Az elsőfokú bíróság a tényállás alapján a felperes szolgálati beosztására és munkakörére nézve állapította meg, hogy a szolgálatteljesítés elengedhetetlen előfeltétele volt a szolgálati kutya szolgálati helyre történő bevitele és hazavitele. E lényeges körülmény miatt a munkaköréhez rendelt, a munkavégzéshez kapcsolódó előkészítő és befejező feladatnak minősül a szolgálati kutya szállítási időtartama a lakóhely és a szolgálatteljesítési hely között”.

[26] Az ítéltábla rámutat továbbá, hogy a szolgálati kutya etetésével, gondozásával, ápolásával eltöltött idő a túlszolgálat elvi lehetőségének fennállását szintén felveti, azonban a perbeli esetben ezen időtartamok vizsgálatát az elsőfokú bíróság valóban nem végezte el, amely hiányosság – a keresetösszegezésű vitatásának hiányában – az érdemi döntésre kihatással nem volt. Miután az erre fordított időt az alperes 2023. szeptember 28-tól már akként értelmezte, hogy azt nem a munkafolyamatba, vagy a képzési idő keretében, hanem a kutyaavezető otthonában kell biztosítani, így a peresített időszakra nézve – annak biztosítása hiányában – a törvényszék helyesen állapította meg a felperes túlszolgálatra jogosultságát; továbbá a kutya szállításával kapcsolatos tevékenység ellátása a felperes számára már önmagában túlszolgálatot eredményezett, amelynek ellentételezése az alperes kötelezettsége.

[27] Az ítéltábla nem fogadta el az alperes költségtérítéssel kapcsolatban kifejtett fellebbezési érvelését sem, hiszen annak jogalapját a Hszt. 169. § (1) bekezdésének b) pontja, nem pedig ugyanazon § (3) bekezdése és a 39/2010. Korm. rendelet képezte, mint ahogyan arra az elsőfokú bíróság is helyesen utalt. A felperesnek a szolgálati feladatát képezte a szolgálati kutya(k)nak a szolgálatteljesítési helyre történő elszállítása, onnan hazaszállítása, amit a felperes a saját gépjárművel hajtott végre, így szolgálati érdekből alappal tarthatott igényt a gépjárműve által elhasznált üzemanyag ellenértékére, valamint a gépjármű kopása alapján járó normára a BM utasítás alapján. Az alperes fellebbezésében a kereseti kérelmek összegezésességét nem vitatta, így azok másodfokú bíróság általi vizsgálata szükségtelennek mutatkozott.

[28] A másodfokú bíróság megállapítása szerint a fellebbezésben felhívott Mfv.II.10.084/2016/4. számú kúriai ítélet (BHGY K-MJ-2016-242) – ügyazonosság hiányában – a perbeli tényállásra nem alkalmazható, tekintettel arra, hogy abban a Kúria más jogszabályi környezet (régi Hszt.) vizsgálata alapján, a rendelkezési állomány alatti szabadság iránti kereset tárgyában hozott felülbírlata körében járt el.

[29] Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése alkalmazásával helybenhagyta.

[30] A másodfokú bíróság a Kp. 99. § (3) bekezdése értelmében a 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes alperest a felperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére, amelynek mértékét a Pp. 81. § (1)-(2) bekezdéseire, 82. § (3) bekezdésére, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségekről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 2. § (3) bekezdésére, 3. § (1) bekezdés a) pontjára, valamint (4) bekezdésére figyelemmel állapította meg, amelynek során a felperes által felszámított költség összegét a pertárgy értékére (3.832.270 forint) tekintettel megfelelőnek ítélte.

[31] Az alperest az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján teljes személyes illetékmentesség illeti meg, ezért az Itv. 39. § (1) bekezdése szerinti illetékalap után az Itv. 46. § (1) bekezdése szerint számított (308.581 forint) fellebbezési eljárási illetéket a Kp. 99. § (3) bekezdése és 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 95. § (1) bekezdés c) pontja, és a Pp. 102. § (6) bekezdésére figyelemmel az állam viseli.

Az ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 77. §-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[32] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés zárja ki.

Záró rész

[33] Budapest, 2026. február 11.

dr. Drávecz Margit Gyöngyvér s.k.

dr. Stumpf-Rádai Ágota s.k.

dr. Tóth László s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

dr. Drávecz Margit Gyöngyvér s.k.

dr. Stumpf-Rádai Ágota s.k.

dr. Tóth László s.k.

a tanács elnöke	előadó bíró	bíró
-----------------	-------------	------